CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
JÁN MAZÁK
prezentate la 11 septembrie 2007 [1]

I — Introducere

1. Această cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește stabilirea valorii în vamă a mărfurilor importate în Comunitate în vederea aplicării unei taxe antidumping.

2. Mai precis, prin întrebarea preliminară adresată prin Ordonanța din 30 martie 2006, Corte Suprema di Cassazione, Sezione Tributaria (Curtea Supremă de Casație, Secția Fiscală, Italia) dorește, în esență, să se stabilească dacă autoritatea vamală poate, în scopul aplicării unei taxe vamale precum cea prevăzută de Decizia nr. 67/94/CECO a Comisiei din 12 ianuarie 1994 de instituire a unei taxe antidumping provizorii asupra importurilor în Comunitate de fontă brută hematitică originară din Brazilia, Polonia, Rusia și Ucraina (denumită în continuare „Decizia 67/94” sau „decizia care instituie taxa provizorie”) [2], să se raporteze la prețul indicat într-o vânzare a acelorași mărfuri care a avut loc anterior celei pe baza căreia a fost efectuată declarația vamală.

3. Această întrebare a fost formulată în cadrul unui litigiu între Carboni e Derivati Srl (denumită în continuare „Carboni”) și autoritățile vamale italiene privind decizia acestor autorități de stabilire a valorii în vamă a unui lot de fontă hematitică – originară din Rusia și importată de Carboni prin intermediul unui agent în Comunitate – nu pe baza prețului declarat în factura privind vânzarea finală către Carboni, ci pe baza unui preț mai mic, indicat într-o vânzare anterioară a acestor mărfuri, având drept urmare faptul că valoarea în vamă a fost inferioară prețului minim de import prevăzut de Decizia 67/94, aceasta conducând la instituirea unei taxe antidumping.

1 — Limba originală: engleza.

2 — JO L 12, p. 5.

II — Cadrul juridic

A — *Legislația antidumping*

4. La 12 ianuarie 1994, Comisia a adoptat Decizia 67/94 în temeiul Deciziei nr. 2424/88/CECO a Comisiei din 29 iulie 1988 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping sau al unor subvenții din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (denumită în continuare „decizia de bază") [3].

5. Capitolul G, intitulat „Taxa provizorie", din preambulul Deciziei 67/94, care era aplicabilă în acel moment, prevede următoarele:

„(63) Fiind stabilit că importurile care fac obiectul dumpingului au cauzat un prejudiciu important industriei comunitare și că este în interesul Comunității să ia măsuri, acestea trebuie să se limiteze la înlăturarea prejudiciului cauzat.

(64) Comisia a calculat nivelul prețului la care aceste importuri încetează să mai cauzeze un prejudiciu important industriei comunitare. În această privință, Comisia a folosit ca bază de calcul datele privind costul de producție furnizate de industria comunitară, cu excluderea unor societăți mai puțin performante. Aceasta a adăugat la costurile de producție o marjă de profit de 5 % din cifra de afaceri, marjă care poate fi considerată rezonabilă în condițiile prezente ale pieței.

(65) Comisia apreciază că măsurile trebuie nu doar să restabilească o concurență loială pe piața fontei hematitice, ci trebuie în același timp să permită și țărilor exportatoare să obțină un randament mai ridicat din exporturile lor cu produsul vizat.

(66) Comisia consideră că, în acest caz particular, introducerea unui preț minim este o măsură mai adecvată decât orice altă măsură pentru atingerea acestor obiective.

[…]

3 — JO L 209, p. 18.

(68) Luând în considerare costurile suportate în mod normal de importatorii produsului respectiv și de nevoia acestora de a obține o rată rezonabilă a profitului, luând de asemenea în considerare calcularea prejudiciului, astfel cum este aceasta descrisă în considerentul (64), Comisia consideră ca fiind adecvată stabilirea, pe calea unei măsuri provizorii, a unei taxe variabile care să fie egală cu diferența dintre prețul minim (prețul CIF nevămuit) de 149 ECU pe tonă și valoarea declarată în vamă a produsului respectiv originar din Brazilia, Polonia, Rusia și Ucraina în toate cazurile în care valoarea declarată în vamă este mai mică decât prețul de import minim.

[…]" [traducere neoficială]

6. Articolul 1 din decizia care instituie taxa provizorie prevede:

„(1) Se instituie o taxă antidumping provizorie asupra importurilor de fontă brută hematitică, care intră în domeniul de aplicare al codului NC 7201 10 19, originară din Brazilia, Polonia, Rusia și Ucraina.

(2) Valoarea taxei este egală cu diferența dintre prețul de 149 ECU pe tonă (prețul CIF nevămuit) și valoarea declarată în vamă în toate cazurile în care aceasta din urmă este mai mică decât prețul de import minim.

(3) Dispozițiile în vigoare privind taxele vamale sunt aplicabile.

(4) Punerea în liberă circulație a produsului la care face referire alineatul (1) este condiționată de depunerea unei garanții echivalând cu cuantumul taxei provizorii." [traducere neoficială]

7. Taxa antidumping provizorie a fost confirmată prin Decizia nr. 1751/94/CECO a Comisiei din 15 iulie 1994 de instituire a unei taxe antidumping definitive asupra importurilor în Comunitate de fontă brută hematitică originară din Brazilia, Polonia, Rusia și Ucraina (denumită în continuare „Decizia 1751/94" sau „decizia care instituie taxa definitivă") [4].

4 — JO L 182, p. 37.

8. Articolele 1 și 2 din decizia care instituie taxa definitivă prevăd următoarele:

„*Articolul 1*

(1) Se instituie o taxă antidumping definitivă asupra importurilor în Comunitate de fontă brută hematitică, ce intră în domeniul de aplicare al codului NC 7201 10 19, originară din Brazilia, Polonia, Rusia și Ucraina.

(2) Valoarea [acestei] taxe este egală cu diferența dintre prețul de 149 ECU pe tonă și valoarea în vamă admisă (franco frontieră comunitară), în toate cazurile în care această valoare este mai mică decât prețul sus-menționat.

[…]

(4) Dispozițiile în vigoare privind taxele vamale sunt aplicabile.

Articolul 2

(1) Sumele depuse cu titlu de taxe antidumping provizorii în conformitate cu Decizia nr. 67/94/CECO a Comisiei trebuie să fie percepute la nivelul taxei instituite definitive și orice sumă depusă care depășește cuantumul taxelor antidumping instituite definitiv trebuie eliberată.

(2) Dispozițiile articolului 1 alineatul (4) de mai sus se aplică și perceperii definitive a sumelor determinate provizoriu.” [traducere neoficială]

B — *Codul vamal și dispozițiile de aplicare a acestuia*

9. Articolul 28 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de stabilire a Codului vamal comunitar [5] (denumit în continuare „Codul vamal comunitar”), care este inclus în capitolul 3 din titlul II, intitulat „Valoarea mărfurilor în vamă”, prevede următoarele:

„Dispozițiile prezentului capitol stabilesc valoarea în vamă în vederea aplicării tarifului vamal al Comunităților Europene și măsurile netarifare prevăzute în dispozițiile comunitare care reglementează domenii specifice cu privire la schimburile cu mărfuri.”

5 — JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58.

10. În măsura în care este relevant pentru această cauză, articolul 29 alineatul (1) din Codul vamal comunitar prevede următoarele:

„(1) Valoarea în vamă a mărfurilor importate este valoarea de tranzacție, respectiv prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri atunci când sunt vândute pentru export pe teritoriul vamal al Comunității, ajustat, când este cazul, în conformitate cu articolele 32 și 33, cu condiția ca:

[…]

(c) nicio parte a profitului din nicio revânzare ulterioară, cedare sau utilizare a mărfurilor de către cumpărător să nu revină direct sau indirect vânzătorului, decât dacă se poate efectua o ajustare adecvată în conformitate cu articolul 32 și

(d) cumpărătorul și vânzătorul să nu fie legați sau, atunci când sunt legați, valoarea tranzacției să fie acceptabilă în scopuri vamale în conformitate cu alineatul (2)”

11. Prin Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei (denumit în continuare „regulamentul de aplicare”) [6], Comisia a stabilit dispozițiile de aplicare a Codului vamal comunitar. În versiunea în vigoare în iunie 1994, la momentul importării fontei brute hematitice în cauză, articolul 147 alineatul (1) din regulamentul de aplicare prevedea următoarele:

„În sensul articolului 29 din cod, faptul că mărfurile care fac obiectul unei tranzacții sunt declarate pentru a fi puse în liberă circulație se consideră drept indiciu suficient că ele au fost vândute în vederea exportului către teritoriul vamal al Comunității. Acest indiciu se aplică și în cazul vânzărilor succesive efectuate înainte de evaluare; în aceste caz, fiecare preț rezultat din aceste vânzări se poate lua ca bază pentru evaluare, cu respectarea dispozițiilor articolelor 178-181.”

12. În versiunea sa actuală, astfel cum a fost modificată, în ceea ce privește a doua teză, prin Regulamentul (CE) nr. 1762/95 al Comisiei din 19 iulie 1995 [7], articolul 147 alineatul (1) din regulamentul de aplicare prevede următoarele:

„(1) În sensul articolului 29 din cod, faptul că mărfurile care fac obiectul unei tranzacții

6 — Regulamentul din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului nr. 2913/92 de stabilire a Codului vamal comunitar (JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3).

7 — Regulamentul Comisiei de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 2454/93 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de stabilire a Codului vamal comunitar (JO L 171, p. 8, Ediție specială, 02/vol. 8, p. 22).

sunt declarate pentru a fi puse în liberă circulație se consideră drept indiciu suficient că ele au fost vândute în vederea exportului către teritoriul vamal al Comunității. În cazul unor vânzări succesive înainte de evaluare, numai ultima vânzare care a dus la introducerea mărfurilor pe teritoriul vamal comunitar sau vânzarea care are loc pe teritoriul vamal comunitar înainte de punerea în liberă circulație a mărfurilor constituie un astfel de indiciu. Atunci când se declară un preț cu referire la o vânzare care are loc înaintea ultimei vânzări pe baza căreia au fost introduse mărfurile pe teritoriul vamal comunitar, trebuie să se demonstreze autorităților vamale în mod corespunzător că această vânzare de mărfuri a avut loc în scopul exportării pe teritoriul vamal respectiv. Se aplică dispozițiile articolelor 178-181a."

13. Articolele 178-181 din regulamentul de aplicare se referă la declararea elementelor și la documentele care trebuie prezentate referitoare la valoarea în vamă. Trebuie observat că, prin Regulamentul (CE) nr. 3254/94 al Comisiei din 19 decembrie 1994[8], a fost introdus următorul articol 181a în regulamentul de aplicare:

„(1) Nu este necesar ca autoritățile vamale să determine valoarea în vamă a mărfurilor importate pe baza metodei valorii de tranzacție în cazul în care, în conformitate cu procedura descrisă la alineatul (2), au îndoieli întemeiate că valoarea declarată nu reprezintă suma totală, plătită sau plătibilă, menționată la articolul 29 din cod.

(2) Atunci când autoritățile vamale au suspiciuni, precum cele descrise la alineatul (1), ele pot solicita informații suplimentare în conformitate cu articolul 178 alineatul (4). În cazul în care aceste îndoieli persistă, înainte de a lua o decizie finală, autoritățile vamale trebuie să informeze persoana în cauză, în scris, dacă se solicită acest lucru, cu privire la motivele pe care se întemeiază aceste îndoieli și să îi acorde acesteia un termen rezonabil de răspuns. Decizia finală și motivațiile acesteia sunt comunicate în scris persoanei interesate."

III — Situația de fapt, procedura și întrebarea preliminară

14. În mai 1994, Carboni a achiziționat de la Commercio Materie Prime CMP SpA (denumită în continuare „CMP"), care își are sediul în Italia, un lot de fontă hematitică de origine rusă. CMP, în ceea ce o privește, a achiziționat fonta hematitică de la OME-DTECH Electronics Limited din Limassol (Cipru) (denumită în continuare „OME-DTECH").

8 — Regulamentul Comisiei din 19 decembrie 1994 de modificare a Regulamentului nr. 2454/93 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 346, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 6, p. 233).

15. În iunie 1994, lotul de fontă hematitică a fost declarat pentru import de agentul societății Carboni, societatea de transport SPA-MAT, la portul Molfetta și vămuit pe baza unui aviz de expediție din 14 iunie 1994, după plata taxelor vamale.

16. Prin procesul-verbal de constatare din 16 iulie 1994, autoritățile vamale au notificat societății Carboni, prin intermediul agentului SPA-MAT, că suma plătită trebuia majorată, ca urmare a încălcării reglementării antidumping introduse prin Decizia nr. 67/94, cu o taxă antidumping provizorie egală cu diferența dintre prețul minim de import de 149 ECU pe tonă și valoarea declarată în vamă.

17. Carboni a contestat acest proces-verbal printr-o acțiune introdusă la Tribunale di Bari (Tribunalul din Bari) împotriva Ministero delle Finanze (Ministerul de Finanțe) și Riunione Adriatica di Sicurtà (denumită în continuare „RAS"), susținând că prețul indicat pe factură era de 151 ECU, fiind astfel mai ridicat decât prețul minim de import. Aceasta a solicitat Tribunale di Bari să declare că legislația antidumping nu a fost încălcată și, în consecință, că nu datora nimic în legătură cu achiziția mărfurilor respective.

18. Ministerul de Finanțe a susținut în fața acestei instanțe că declarația de import era însoțită de un certificat de origine lipsit de valabilitate și de o factură *pro forma* de la CMP și că prețul indicat nu era verosimil, motiv pentru care, în așteptarea unei decizii prin care să se stabilească dacă condițiile pentru aplicarea taxei antidumping erau îndeplinite, mărfurile au fost vămuite cu utilizarea procedurii de suspendare a taxelor, cu condiția plății taxelor vamale corecte. Acesta a susținut că factura originală a primei vânzări eliberată de OME-DTECH, pe care a primit-o ca urmare a unei solicitări efectuate, arăta că prețul de vânzare către CMP a fost de 130 983 ECU pe tonă și că exista, așadar, o diferență față de prețul de import minim.

19. Acțiunea introdusă de Carboni a fost respinsă prin Hotărârea Tribunale di Bari din 30 septembrie 2000 pentru motivul, printre altele, că protecția pieței europene prin instituirea unei taxe antidumping trebuia să aibă loc în momentul primei achiziționări de către un operator comunitar (în cauza de față, OME-DTECH), în momentul intrării în Comunitatea Europeană.

20. Carboni a declarat apel împotriva acestei hotărâri la Corte d'apello di Bari (Curtea de Apel din Bari), care l-a respins ca neîntemeiat. Potrivit acestei instanțe, prin expresia „punere în liberă circulație" trebuie să se înțeleagă introducerea mărfurilor pe piața liberă comunitară, ceea ce impune luarea în considerare a fazei comerciale de achiziționare a mărfurilor de către primul operator comunitar. În consecință, aceasta a reținut că trebuie luată în considerare

faza comercială, deoarece aceasta precede vămuirea care, în schimb, servește garantării respectării prețului minim de import.

21. În acțiunea principală, Corte Suprema di Cassazione trebuie să se pronunțe asupra recursului introdus de Carboni împotriva hotărârii Corte d'apello di Bari.

22. În apărarea sa în această cauză, Administrația vămilor susține că efectuarea unei vânzări altfel decât direct către operatorul comunitar care prezintă mărfurile la vamă constituie o veritabilă operațiune de eludare a consecințelor măsurilor antidumping, având singurul scop de a mări prețurile mărfurilor la momentul prezentării acestora la vamă. Acest argument este contestat de Carboni, pentru care elementul determinant ar trebui căutat în regimul vamal comunitar și care susține că, în conformitate cu acest regim, doar momentul introducerii mărfurilor pe piața comunitară este relevant, introducere care are loc în momentul prezentării mărfurilor la vamă.

23. Potrivit instanței de trimitere, întrebarea este, în esență, dacă autoritățile vamale au competența de a alege ca bază a aplicării unei taxe antidumping prețul plătit în cadrul unei vânzări de mărfuri destinate importului în Comunitate care a avut loc înainte de vânzarea pe baza căreia a fost efectuată declarația vamală.

24. În aceste împrejurări, Corte Suprema di Cassazione a hotărât că este necesar să adreseze Curții de Justiție următoarea întrebare preliminară:

„Având în vedere principiile dreptului vamal comunitar, autoritatea vamală are posibilitatea, în scopul aplicării unei taxe antidumping precum cea instituită prin Decizia nr. 67/94/CECO a Comisiei, să se raporteze la prețul unei vânzări privind aceleași mărfuri, anterioare celei pe baza căreia a fost făcută declarația vamală, atunci când cumpărătorul este un operator economic comunitar sau, în orice caz, atunci când vânzarea a avut loc în vederea importării în Comunitate?"

IV — Analiză juridică

A — *Principalele argumente ale părților*

25. În prezenta procedură au fost prezentate observații scrise de guvernul italian, care acționează și în interesul Amministrazione

delle Finanze (Administrația financiară), și de Comisie.

26. Potrivit guvernului italian, întrebarea adresată ar trebui să primească un răspuns afirmativ. În opinia acestuia, autoritatea vamală putea determina valoarea în vamă pe baza primei vânzări de fontă brută hematitică între OME-DTEC și CMP, care este un operator comunitar.

27. Guvernul italian susține că momentul relevant pentru determinarea valorii în vamă în scopul aplicării taxei antidumping poate fi considerat doar cel al primei achiziții a mărfurilor respective de către un operator comunitar, care trebuie privit drept momentul când aceste mărfuri au pătruns pe piața comunitară. Prin urmare, prețul plătit la acest moment, și nu prețul plătit de importator pentru achiziționarea mărfurilor respective, constituie, precum în prezenta cauză, prețul pe baza căruia trebuie determinată valoarea în vamă potrivit articolului 29 din Codul vamal comunitar.

28. O asemenea abordare este conformă rațiunii legislației antidumping, deoarece prejudiciul cauzat pieței comunitare constă nu numai în pătrunderea pe teritoriul vamal comunitar a unor mărfurilor vândute sub costuri, ci și în favorizarea unui operator economic comunitar care achiziționează mărfuri la un preț inferior față de prețul plătit de ceilalți operatori comunitari.

29. Potrivit guvernului italian, acest punct de vedere trebuie coroborat cu textul deciziei prin care sunt impuse taxele antidumping definitive care se referă la „valoarea în vamă admisă” (franco frontieră comunitară), și nu la „valoarea declarată în vamă” la care face referire decizia provizorie.

30. Comisia acceptă că utilizarea valorii ultimei tranzacții pentru determinarea unei taxe antidumping variabile este într-o anumită măsură problematică. Pe de o parte, din punctul de vedere al dreptului vamal, prețul ultimei vânzări constituie de fapt cel mai bun mod de a lua în considerare toate elementele costului unui import și, prin urmare, garantează instituirea taxei de import corecte. Pe de altă parte, din punctul de vedere al măsurii antidumping, dacă valoarea în vamă urmează să fie determinată prin referire la ultima vânzare, obiectul și scopul instituirii prețului minim pot fi ușor eludate.

31. Potrivit Comisiei, modul de redactare a deciziei care instituie taxa definitivă nu permite, totuși, calcularea taxei variabile altfel decât pe baza prețului ultimei vânzări.

Cu alte cuvinte, vânzarea sau tranzacția relevantă utilizată pentru aplicarea taxei antidumping poate fi doar cea utilizată pentru determinarea valorii în vamă.

32. Cu toate acestea, autoritățile vamale pot în continuare să aibă dubii dacă valoarea declarată reprezintă cu adevărat prețul efectiv plătit sau de plătit de către importator. Comisia arată că, deși nu dispune de date detaliate privind situația de fapt, în opinia sa, autoritățile vamale ar fi fost îndreptățite – în conformitate cu practica vamală la momentul luat în considerare, care este reflectată în articolul 181a introdus ulterior în regulamentul de aplicare – să aleagă un preț anterior celui declarat pentru determinarea valorii în vamă, dacă ar fi putut, după o anchetă mai detaliată, să se îndoiască încă în mod întemeiat că prețul declarat corespunde prețului efectiv plătit sau de plătit.

33. Astfel, Comisia propune să se răspundă întrebării adresate în sensul că autoritățile vamale pot să se raporteze la prețul indicat într-o vânzare a aceloraşi mărfuri, anterioare celei pe baza căreia a fost efectuată declarația vamală, dacă autoritățile continuă, după ce au solicitat furnizarea de informații suplimentare în conformitate cu Codul vamal comunitar, să aibă îndoieli întemeiate dacă valoarea declarată corespunde într-adevăr prețului efectiv plătit sau de plătit în sensul articolului 29 din Codul vamal comunitar.

B — *Apreciere*

34. Cu titlu introductiv, trebuie avut în vedere că prezenta cauză nu privește stabilirea valorii normale sau, în temeiul acesteia, a prețului minim de import de 149 ECU pe tonă, astfel cum este prevăzut de măsura antidumping respectivă, ci determinarea cuantumului taxei antidumping care urmează a fi instituită conform acestei măsuri în privința unui import dat.

35. Potrivit deciziei care instituie taxa provizorie, cuantumul taxei antidumping corespunde diferenței dintre prețul minim de import și „valoarea declarată în vamă". Trebuie observat în această privință că textul deciziei care instituie taxa definitivă face referire în acest context la „valoarea admisă în vamă", pe care o considerăm mai precisă în măsura în care valoarea declarată în vamă poate, potrivit Codului vamal comunitar, să nu poată fi acceptată din mai multe motive. Această diferență de mod de redactare pare să aibă o importanță redusă în contextul de față. Ceea ce prezintă importanță este mai degrabă faptul că taxa antidumping are la bază valoarea în vamă a importului respectiv [9], care urmează să fie determinată – astfel cum este precizat la articolul 1 alineatul (3) din decizia care instituie taxa provizorie – potrivit legislației vamale aplicabile, mai

9 — A se vedea de asemenea, în această privință, Hotărârea din 7 mai 1991, Nakajima/Consiliul (C-69/89, Rec., p. I-2069, punctul 105), și Hotărârea din 29 mai 1997, ICT (C-93/96, Rec., p. I-2881, punctul 14).

precis, metoda prevăzută în capitolul 3 din titlul II din Codul vamal comunitar referitor la valoarea mărfurilor în vamă și conform regulamentelor de aplicare relevante.

36. Instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă, potrivit acestor prevederi [10], autoritățile vamale puteau determina valoarea în vamă în scopul aplicării taxei antidumping respective pe baza unui preț fixat cu ocazia unei vânzări anterioare ultimei vânzări care a condus la introducerea mărfurilor în teritoriul vamal al Comunității.

37. În răspunsul la această întrebare trebuie să observăm de la bun început că decizia de trimitere este ambiguă în ceea ce privește împrejurările în care această întrebare a fost adresată. În special, nu este foarte clar dacă autoritățile vamale italiene au ales să se raporteze la prețul vânzării anterioare, după cum ar putea sugera observațiile autorităților italiene, pe motivul că este contestat faptul că societatea Carboni a plătit efectiv pentru mărfurile importate respective prețul de 151 ECU menționat în factura de la CMP sau, în mod alternativ, deoarece acestea apreciază că obiectul și scopul legislației antidumping impun ca valoarea în vamă să fie determinată pe baza primei vânzări către un operator comunitar, chiar dacă acest cuantum reprezintă prețul efectiv plătit de Carboni pentru mărfurile importate.

38. După cum va reieși din următoarea apreciere, posibilitatea autorităților vamale de a se raporta, în scopul determinării valorii în vamă, la o vânzare anterioară este supusă anumitor condiții, astfel încât, în cauza de față, este important să se determine în mod precis care sunt împrejurările relevante. Cu toate acestea, pentru a furniza instanței de trimitere un răspuns util în orice situație, vom examina întrebarea adresată într-un sens mai larg, având în vedere atât situația în care există îndoieli întemeiate dacă valoarea declarată reprezintă de fapt prețul plătit de importator, cât și situația în care acest factor nu este contestat.

39. În acest scop, vom examina, în primul rând, posibilitatea autorităților vamale în conformitate cu sistemul de evaluare prevăzut de normele vamale comunitare aplicabile de a alege, în situația unor vânzări succesive, prețul unei vânzări anterioare pentru determinarea valorii în vamă și, în al doilea rând, vom analiza, mai precis, problema dacă, după cum a susținut guvernul italian, rațiunea legislației antidumping impune, într-un caz precum cel de față, ca

10 — Trebuie remarcat că reiese în mod clar din decizia de trimitere că expresia „principii ale dreptului vamal comunitar” din textul întrebării adresate nu face referire la principii generale de drept comunitar specifice în sens tehnic, ci, mai degrabă, într-un mod general, la norme ale dreptului vamal comunitar relevante pentru cauza de față, astfel cum sunt prevăzute în special de Codul vamal comunitar și de regulamentul de aplicare. Atunci când ne referim la această expresie, o folosim în același sens.

valoarea în vamă să fie determinată în raport cu o vânzare anterioară precum cea, în cauza de față, dintre OME-DTECH și CMP.

40. În primul rând, trebuie să reamintim că legislația comunitară în materia evaluării în vamă urmărește să stabilească un sistem echitabil, uniform și neutru care exclude utilizarea valorilor în vamă arbitrare sau fictive și care se întemeiază pe principiul conform căruia valoarea în vamă trebuie să reflecte valoarea economică reală a mărfurilor care sunt importate [11].

41. În consecință, valoarea în vamă trebuie să fie determinată pe baza noțiunii „valoare de tranzacție” [12], care, potrivit articolului 29 alineatul (1) din Codul vamal comunitar, este prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri atunci când sunt vândute pentru export pe teritoriul vamal al Comunității, ajustat, când este cazul, în conformitate cu prevederile relevante ale Codului vamal comunitar.

42. Valoarea în vamă corespunde, astfel, în principiu, prețului individual al mărfurilor exportate convenit între cumpărător (importator) și vânzător (exportator) [13].

43. Articolul 29 alineatul (1) din Codul vamal comunitar prevede că evaluarea în vamă privește doar mărfurile „vândute pentru export pe teritoriul vamal al Comunității”, ceea ce înseamnă că trebuie convenit, la momentul vânzării, că mărfurile care provin dintr-un stat terț vor fi transportate pe teritoriul vamal al Comunității [14].

44. Potrivit articolului 147 alineatul (1) din regulamentul de aplicare, faptul că mărfurile sunt declarate pentru a fi puse în liberă circulație se consideră indiciu suficient că această condiție este îndeplinită, mai precis că acestea au fost vândute în vederea exportului către Comunitate.

45. Atunci când mărfurile fac obiectul a două sau mai multe tranzacții succesive înaintea evaluării, condiția ca mărfurile să fie vândute în vederea exportului către Comunitate poate fi îndeplinită, în principiu, cu privire la fiecare dintre vânzările succesive.

11 — A se vedea în acest sens, printre altele, Hotărârea din 6 iunie 1990, Unifert (C-11/89, Rec., p. I-2275, punctul 35), și Hotărârea din 16 noiembrie 2006, Compaq Computer International Corporation (C-306/04, Rec., p. I-10991, punctul 30).

12 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 4 februarie 1986, Van Houten (65/85, Rec., p. 447, punctul 13).

13 — A se vedea în acest sens Hotărârea Van Houten, citată la nota de subsol 12, punctul 13, Hotărârea Unifert, citată la nota de subsol 11, punctul 36, și Hotărârea din 23 februarie 2006, Dollond & Aitchison (C-491/04, Rec., p. I-2129, punctul 26).

14 — A se vedea în acest sens Hotărârea Unifert, citată la nota de subsol 11, punctul 11.

În consecință, articolul 147 alineatul (1) din regulamentul de aplicare extinde prezumția că, dacă mărfurile sunt declarate în vederea punerii în liberă circulație, condiția de a fi „vândute în vederea exportului" este îndeplinită cu privire la fiecare dintre vânzările succesive.

46. Varianta inițială a articolului 147 alineatul (1) din regulamentul de aplicare, în vigoare la momentul faptelor în cauză, prevedea că, în acest caz, fiecare dintre prețurile rezultând din aceste vânzări putea fi luat ca bază a evaluării.

47. După cum reiese din Hotărârea Curții în cauza Unifert, aceasta înseamnă că, în cazul unor vânzări succesive de mărfuri în vederea exportului către teritoriul vamal al Comunității, importatorul are libertatea de a alege, dintre prețurile convenite pentru fiecare dintre vânzări, prețul pe care îl va lua ca bază pentru determinarea valorii în vamă, cu condiția furnizării tuturor datelor și documentelor necesare referitoare la prețul pe care îl alege către autoritățile vamale [15].

15 — Hotărârea Unifert, citată la nota de subsol 11, punctele 16 și 21. Această hotărâre privea interpretarea articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 1224/80 al Consiliului din 28 mai 1980 referitor la valoarea în vamă a mărfurilor (JO L 134, p. 1) și a articolului 6 din Regulamentul (CEE) nr. 1495/80 al Comisiei din 11 iunie 1980 de aplicare a anumitor prevederi ale articolelor 1, 3 și 8 din Regulamentul nr. 1224/80 (JO L 154, p. 14), care au fost preluate într-o redactare aproape identică în textul articolului 29 alineatul (1) din Codul vamal comunitar și, respectiv, în textul articolului 147 alineatul (1) din regulamentul de aplicare.

48. Fără îndoială, faptul că importatorul mărfurilor poate să aleagă, în principiu, oricare dintre prețurile convenite dintr-un lanț de vânzări care conduc la importul mărfurilor în scopul stabilirii valorii tranzacției are drept consecință faptul că elementele costului conținute în prețul final al mărfurilor plătit sau de plătit de către importator, cum ar fi, spre exemplu, marjele de profit al unuia sau mai multor vânzători anteriori ai mărfurilor, pot să nu se reflecte în valoarea în vamă.

49. Trebuie, așadar, să arătăm că această regulă este, într-o anumită măsură, contrară metodei valorii de tranzacție. Această noțiune are ca obiect, după cum am menționat mai sus [16], determinarea unei valori în vamă care reflectă valoarea economică reală a mărfurilor importate, mai precis, prețul real al mărfurilor declarate în vederea punerii în liberă circulație. Cu alte cuvinte, valoarea în vamă ar trebui să corespundă pe cât posibil cu prețul de export în momentul în care mărfurile ajung la frontiera comunitară, ceea ce este de asemenea ilustrat prin faptul că, potrivit articolului 145 din regulamentul de aplicare, diminuări ale valorii comerciale a mărfurilor – de exemplu, cauzate de pierderea sau de degradarea mărfurilor –, care au intervenit după ce acestea au fost cumpărate, însă înainte ca acestea să fie puse în liberă circulație, trebuie să conducă la o reducere proporțională a prețului efectiv plătit sau de plătit [17].

16 — A se vedea punctul 40 de mai sus.

17 — A se vedea de asemenea, în acest sens, Hotărârea din 12 iunie 1986, Repenning (183/85, Rec., p. 1873, punctul 18), și Hotărârea Unifert, citată la nota de subsol 11, punctul 35.

50. Din același motiv, după cum Comisia a arătat în mod întemeiat, în versiunea în vigoare în prezent a articolului 147 alineatul (1) din regulamentul de aplicare, astfel cum a fost modificat în 1995, se prevede că, în cazul unor vânzări succesive înainte de evaluare, valoarea în vamă este determinată, de regulă, pe baza ultimei vânzări care a condus la introducerea mărfurilor pe teritoriul vamal al Comunității. Potrivit articolului 147 alineatul (1), după modificare, din regulamentul de aplicare, declarantul nu poate să se limiteze la a declara un preț referitor la o vânzare care a avut loc înaintea ultimei vânzări, ci trebuie, într-un asemenea caz, să demonstreze autorităților vamale că vânzarea anterioară ultimei vânzări a fost efectuată în vederea exportului către teritoriul vamal.

51. Cu toate acestea, revenind la întrebarea adresată în prezenta cauză, trebuie observat că, în opinia noastră, articolul 147 alineatul (1) din regulamentul de aplicare permite alegerea, în cazul unor vânzări succesive, a prețului referitor la o vânzare care a avut loc anterior ultimei vânzări pe baza căreia au fost introduse mărfurile.

52. Dimpotrivă, nici această prevedere, nici articolul 29 alineatul (1) din Codul vamal comunitar nu pot fi interpretate astfel încât să permită autorităților vamale să aleagă – precum în cauza de față, când declarantul a declarat prețul mărfurilor astfel cum a fost convenit în ultima vânzare care a condus la introducerea mărfurilor în Comunitate – în mod liber un preț referitor la o vânzare de mărfuri anterioară.

53. În opinia noastră, o asemenea interpretare ar fi contrară, în primul rând, noțiunii de valoare de tranzacție care stă la baza dreptului vamal comunitar, conform căreia, ca regulă generală, mărfurile sunt evaluate pe baza prețului ultimei vânzări înainte de evaluare, care conduce la introducerea acestora în Comunitate și, în consecință, excepțiile de la această regulă trebuie interpretate în mod strict. În al doilea rând, cerința securității juridice și necesitatea protejării importatorului individual de la aplicarea discreționară a taxelor vamale și în special a taxelor antidumping înseamnă, de asemenea, că autoritățile vamale nu pot fi lăsate libere să aleagă un alt preț decât cel selectat și declarat de declarant.

54. În consecință, rezultă că, potrivit Codului vamal comunitar și regulamentului de aplicare, valoarea în vamă trebuie să fie determinată în principiu pe baza prețului efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri la ultima vânzare înainte de evaluarea în vamă, dacă acest preț este declarat de importator. Astfel, autoritățile vamale nu pot să se raporteze într-un asemenea caz la un preț fixat cu ocazia unei vânzări anterioare a acelorași mărfuri.

55. Mai mult, în opinia noastră și contrar a ceea ce guvernul italian pare să sugereze, scopul normelor antidumping nu justifică o interpretare diferită.

56. Trebuie notat în această privință că, potrivit articolului 1 și articolului 2 alineatul (1) din decizia de bază, care sunt aplicabile deciziei provizorii și deciziei definitive în cauză [18], normele antidumping urmăresc protecția împotriva „importurilor care fac obiectul dumpingului sau care sunt subvenționate” și o taxă antidumping poate fi aplicată oricărui produs „a cărui punere în liberă circulație în Comunitate cauzează un prejudiciu”. Mai mult, potrivit articolului 2 alineatul (2) din decizia de bază, se consideră că un produs face obiectul dumpingului dacă prețul acestuia la exportul în Comunitate este inferior valorii normale a unui produs similar.

57. Poate fi observat din aceste prevederi că aplicarea unei măsuri antidumping presupune o introducere a mărfurilor în comerțul comunitar care cauzează un prejudiciu industriei comunitare. Contrar susținerilor guvernului italian, legislația antidumping comunitară nu privește vânzarea mărfurilor în sine (cum ar fi, de exemplu, în cauza de față prima vânzare de fontă hematitică între OME-DTECH și CMP) înainte ca acestea să fie efectiv exportate pe teritoriul vamal al Comunității, chiar dacă un operator comunitar este parte la această tranzacție.

58. Mai mult, taxele antidumping au drept scop neutralizarea marjei de dumping care rezultă, în esență, din diferența dintre prețul de export în Comunitate și valoarea normală a produsului și urmăresc să înlăture în acest mod efectele cauzatoare de prejudicii ale importului mărfurilor în Comunitate. În cauza de față, prețul minim de 149 ECU pe tonă prevăzut de decizia care instituie taxa provizorie și de decizia care instituie taxa definitivă reprezintă nivelul prețului la care importurile de fontă hematitică respective încetează să mai cauzeze prejudicii industriei comunitare [19].

59. Rezultă că, dacă prețul efectiv plătit sau de plătit de către declarant este inferior prețului minim prevăzut de o măsură antidumping, atunci nu există, în privința obiectului și a scopului normelor antidum-

18 — A se vedea de asemenea prevederile relevante din Regulamentul (CEE) nr. 2423/88 al Consiliului din 11 iulie 1988 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping sau al unei subvenționări din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Economice Europene (JO L 209, p. 1) („regulamentul de bază”), precum și articolul 1 din următorul Regulament (CE) nr. 384/96 al Consiliului din 22 decembrie 1995 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO L 56, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 12, p. 223).

19 — A se vede, de asemenea considerentul (64) din preambulul Deciziei 67/94.

ping, niciun temei pentru a preleva o taxă antidumping prin raportare, de exemplu, la o vânzare anterioară a mărfurilor. Ne aflăm în aceeași situație dacă un preț superior prețului minim stabilit a fost convenit în scopul evitării taxei antidumping [20].

60. În consecință, potrivit atât legislației vamale, cât și celei antidumping, dacă declarantul alege să declare un preț aferent ultimei vânzări care a condus la introducerea mărfurilor în Comunitate, autoritățile vamale nu au libertatea de a determina valoarea în vamă în scopul instituirii unei taxe antidumping precum cea în cauză pe baza unui preț aferent unei vânzări anterioare a acelorași mărfuri.

61. Ar trebui subliniat că această concluzie este aplicabilă, cu toate acestea, cu condiția ca valoarea declarată în vamă să reprezinte efectiv prețul plătit sau de plătit pentru mărfuri.

62. În opinia noastră, situația este diferită atunci când există îndoieli întemeiate asupra veridicității declarației de valoare și atunci când, de exemplu, se bănuiește că – după cum pare să sugereze Ministerul de Finanțe, potrivit deciziei de trimitere – prețul declarat în factura furnizată este neverosimil sau falsificat.

63. În acest context, trebuie să amintim că articolele 30 și 31 din Codul vamal comunitar prevăd metode subsidiare de evaluare în cazurile în care valoarea în vamă nu poate fi determinată potrivit metodei valorii de tranzacție prevăzute de articolul 29 din Codul vamal comunitar.

64. În consecință, articolul 181a din regulamentul de aplicare, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 3254/94, prevede că, atunci când autoritățile vamale au îndoieli întemeiate că valoarea declarată reprezintă suma totală plătită sau de plătit, acestea nu trebuie să determine valoarea în vamă potrivit metodei valorii de tranzacție și pot, astfel, să respingă prețul declarat, dacă aceste îndoieli persistă după ce au solicitat eventual furnizarea unor informații suplimentare potrivit articolului 178 alineatul (4) din Codul vamal comunitar.

65. Deși această prevedere a regulamentului de aplicare nu intrase încă în vigoare la momentul când mărfurile în cauză au fost declarate, aceasta reflectă, conform informațiilor furnizate de Comisie, o practică vamală curentă – după cum a fost aplicată la acel moment – și, mai mult, în opinia noastră, este conformă sistemului Codului vamal comunitar.

20 — A se vedea de asemenea, în acest sens, Hotărârea din 11 iulie 1990, Neotype Techmashexport/Comisia și Consiliul (C-305/86 și C-160/87, Rec., p. I-2945, punctul 60), și Hotărârea din 28 martie 1996, Birkenbeul (C-99/94, Rec., p. I-1791, punctul 17).

66. Potrivit articolului 29 alineatul (2) litera (a) din Codul vamal comunitar, de exemplu, autoritățile vamale pot, atunci când vânzătorul și cumpărătorul sunt legați, să refuze să accepte valoarea de tranzacție determinată potrivit articolului 29 alineatul (1) din Codul vamal comunitar dacă, în lumina informațiilor suplimentare furnizate de declarant sau obținute altfel și după ce declarantului i-a fost dată posibilitatea de a răspunde, autoritățile vamale consideră că această legătură a influențat prețul.

67. În asemenea situații, atunci când, dintr-un motiv anume, valoarea de tranzacție nu poate fi acceptată, Codul vamal comunitar prevede că valoarea în vamă este, în principiu, determinată prin metodele subsidiare de evaluare, care variază de la determinarea în raport cu valoarea de tranzacție a mărfurilor identice vândute pentru export potrivit articolului 30 alineatul (2) litera (a) din Codul vamal comunitar la utilizarea altor mijloace rezonabile dintre cele prevăzute de articolul 31 din Codul vamal comunitar.

68. Cu toate acestea, în privința întrebării în cauză, mai precis, dacă autoritățile vamale pot să se raporteze și la prețul fixat cu ocazia unei vânzări anterioare ultimei vânzări care a condus la introducerea mărfurilor respective și pe baza căreia a fost făcută declarația vamală, trebuie notat că această metodă de evaluare în vamă poate reflecta mai bine valoarea reală a acestor mărfuri în vamă decât sus-menționatele „valori calculate”, astfel cum sunt stabilite conform articolelor 30 și 31 din Codul vamal comunitar. Mai mult, prețul convenit cu ocazia unei vânzări anterioare este, în aparență, conform condițiilor din articolul 147 alineatul (1) din regulamentul de aplicare, considerat acceptabil ca valoare de tranzacție a mărfurilor.

69. Rezultă astfel că, dacă autoritățile vamale au motive – după ce au solicitat informații suplimentare – asemănătoare celor precizate la punctul 62 de a refuza o evaluare a mărfurilor pe baza prețului declarat, acestea pot, potrivit sistemului de evaluare în vamă prevăzut de Codul vamal comunitar, să se raporteze la un preț indicat într-o vânzare a acelorași mărfuri care a avut loc anterior celei pe baza căreia declarația de valoare a fost efectuată.

70. În lumina tuturor considerațiilor precedente, concluzionăm că, potrivit principiilor dreptului vamal comunitar și în vederea aplicării unei taxe antidumping precum cea prevăzută de decizia de instituire a unei taxe provizorii, autoritățile vamale nu au libertatea de a determina valoarea în vamă pe baza unui preț fixat cu ocazia unei vânzări anterioare celei pe baza căreia a fost făcută evaluarea în vamă, dacă prețul declarat este prețul efectiv plătit sau de plătit de către importator.

71. Cu toate acestea, dacă autoritățile vamale au îndoieli întemeiate că valoarea declarată reprezintă cuantumul total efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile respective, acestea pot, dacă îndoielile sunt confirmate, după ce au solicitat informații suplimentare și după

ce au oferit persoanei respective o posibilitate rezonabilă de a răspunde, după cum prevăd Codul vamal comunitar și regulamentul de aplicare, să calculeze valoarea în vamă în vederea aplicării taxei antidumping prin raportare la un preț convenit cu ocazia unei vânzări anterioare a mărfurilor respective pentru exportul în Comunitate.

V — Concluzie

72. În lumina celor enunțate anterior, propunem să se răspundă întrebării adresate după cum urmează:

„Potrivit principiilor dreptului vamal comunitar și în vederea aplicării unei taxe antidumping precum cea prevăzută de Decizia nr. 67/94/CECO a Comisiei din 12 ianuarie 1994 de instituire a unei taxe antidumping provizorii asupra importurilor în Comunitate de fontă brută hematitică originară din Brazilia, Polonia, Rusia și Ucraina, autoritățile vamale nu au libertatea de a determina valoarea în vamă pe baza unui preț fixat cu ocazia unei vânzări anterioare celei pe baza căreia a fost efectuată evaluarea în vamă, dacă prețul declarat este prețul efectiv plătit sau de plătit de către importator.

Cu toate acestea, dacă autoritățile vamale au îndoieli întemeiate că valoarea declarată reprezintă cuantumul total efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile declarate, acestea pot, dacă aceste îndoieli sunt confirmate, după ce au solicitat informații suplimentare și după ce au oferit persoanei respective o posibilitate rezonabilă de a răspunde, după cum prevăd Codul vamal comunitar și regulamentul de aplicare, să calculeze valoarea în vamă în vederea aplicării taxei antidumping prin raportare la un preț convenit cu ocazia unei vânzări anterioare a mărfurilor respective pentru exportul în Comunitate."